

N'ALI

LA REVISTA DE LA COMARCA DE PONENT

Any IV nº 30

Febrer 1989

Apt. 79 07150 ANDRATX

RESTAURANTE

Es Queral

CARRETERA PUERTO DE ANDRAITX
TEL. 67 30 12

TALLER RAYMA

SERVICIO OFICIAL CITROËN

C/ VIA ROMA, 5

ANDRAITX

Tel. 673253

ALICIA QUIROGA
DE SOLERA

Petit

NIÑO - MODA JOVEN

Aragón, 7 - Tel. 67 21 67

ANDRAITX

AUTOS MORAGUES

RENT A CAR

C/. España, 7
Telf. 67 20 09

PTQ. ANDRAITX

(MALLORCA)

**CAFETERIA
SNACK - BAR**

Quijote

CAMP DE MAR - MALLORCA

N'ALÍ

LA REVISTA DE LA COMARCA DE PONENT
Apartat de correus 79.
07150 ANDRATX

Editen:

Coordinadora Parroquial
de Joves d'Andratx
Centre Cultural de
S'Arracó

Director: Joan Perelló
i Sansó

Redactor en Cap: Gaspar
Pujol i Flexas

REDACCIÓ

Joana Alemany i Mir,
Antoni Ensenyat i
Ferrà, Biel Ensenyat
i Pujol, Francesc
Femenias i Calafat,
Pere Flexas i Flexas,
Margalida Ferrà i
Ensenyat, Gabriel
Jofre i Mir, Miquel
Tur i Enseñat, Maria
Magdalena Pons, Miquel
Amengual i Saurina.

GERENT

Vicenç Flexas i Alemany

FOTOS

Michel'S, Tosafu.

Impressió:

Impremta BRINS
Ciutat

D.L. P.M. 295/1986

EDITORIAL

Aquí tenim un mes, el febrer, curt però ple de noves, diverses i variades, i sinó mirau: Rua, Quaresma, Celebracions i Inauguracions, problemes de la Construcció, etc.

Es deia abans "febrer curt, pitjor que un turc", i si bé antany no podem parlar d'inclemències climatològiques, més aviat hem disfrutat d'un temps primaveral aquest mes de febrer, ho ha estat per a nosaltres a l'hora de redactar aquest número.

Variades i diverses informacions que han fet que haguéssim de deixar seccions habituals. Però, com altres, esperam que sia del vostre bon grat.

N'ALÍ

I FESTA DE GERMANOR

Un aconeteixament molt important ha estat aquest mes en el nostre poble la celebració de la I Festa de Germanor, que tingué lloc el dissabte, 11 de febrer.

Els actes començaren amb la inauguració del carrer "Des Metge D. Gaspar Pujol", abans Joaquín Costa. Una bona forma d'agrair i premiar la labor i preseència de D. Gaspar dins Andratx.

A continuació es passà a la inauguració del nou teatre, ubicat al mateix carrer. El nou local compta amb més de 350 seients, que aquest dia resultaren insuficients.

De la vetlada cal destacar la conferència de Baltasar Porcel, l'entrega dels Premis Literaris, Andratx 88, dels quals donàrem relació en el número de desembre, i la concessió de les "Flors d'ametler".

La conferència de B. Porcel sabé donà la impronta, conjugant la història d'Andratx, poble petit i pobre que ha trobat la seva identitat sabent valorar el treball dels seus, entre les vicissituds de les emigracions a Cuba i la vinguda massiva de peninsulars i turistes, l'obra d'en Jaume Roca, lliure-pensador i home de teatre, adelantat al seu temps, del qual analitzà l'obra "Sa vinguda des moros", i la labor de l'Ajuntament que amb els Premis literaris i la

concessió de les "Flors d'Ametler" sap apreciar la feina que pel poble han fet els andritxols.

Les "Flors d'Ametler" foren concedides així:

- "Flor d'Ametler d'Or" a D. Josep Bonet, Mestre (pòstuma), a D. Gaspar Pujol, Metge, i a D. Bartomeu Esteva, Cuiner.

- "Flor d'Ametler d'Argent" a D. Miquel Vich i a l'Agrupació AGARA.

LA TRAPA, PARC NATURAL

El GOB (Grup Ornitològic Balear), l'Associació d'Agències de Viatges (AVIBA) i l'Ajuntament d'Andratx han fet un acord per a una tasca d'amillorament de la Trapa: restauració de les edificacions, neteja de les canalitzacions d'aigües, protecció dels miradors i habilitació del camí només per a excursionistes a peu.

Tot el que sigui protecció dels espais naturals que encara ens queden per a poder-los disfrutar en pau mereix el nostre aplaudiment.

TROBADA DE CONFRARIES

Dia 12 de febrer, primer diumenge de Quaresma, tingué lloc a Campos la IV Trobada de Confraries se Setmana Santa. Hi participaren 16 pobles, endemés de les Confraries de Ciutat. Andratx hi fou present amb 6 persones interessades per a dur a terme dignament la nostra Setmana Santa.

TROBADA DE BANDES

Ha tingut lloc també aquest mes de febrer, dia 19, la primera trobada de Bandes de Cornetes i tambors juvenils de Mallorca. Es feu a Manacor. La Banda de cornetes i tambors de la Parròquia d'Andratx tampoc hi faltà. Endemés

s'hi sumà un bon grup d'andritxols que aprofitaren per a fer una excursió per aquella comarca.

NOTÍCIES DE S'ARRACÓ

Aquest mes de febrer la notícia ha estat el Carnaval. A S'Arracó la gent s'ho prengué seriosament i en tres dies, l'espai que va del dimecres al diumenge, endiumenjaren - mai més ben dita la paraula - una Rua, contractant una orquestra que animà per llarg la desfílada per els carrers del poble i després una bona estona a la plaça, fins a hores llargues d'anar a dinar, i és que les més de vuitanta fresses que surtiren no anaven d'amollar la bulla i, apart de ballar, armaven rotlles, trens i tarinques amb la menudalla que hi havia, menudalla que el dimarts, darrer dia de Carnestoltes, tornaren gaudir fort de l'ambient carnalier quan l'APA de l'Escola organitzà una Rueta que no es pot dir que just fos infantil, car hi participaren desfressant-s'hi totes les mares dels al.lots i qualche pare fins i tot que s'hi sumà, apart d'una vistosa

i desfressada orquestrina que tornà animar fort la cosa fins a l'hora d'un petit refrigeri d'ensaimades amb tallades i refrescs que els al.lots i demés gent assaboriren bé.

CURSET ESPORTIU

L'Associació de Pares vol fer vera la dita "Mens sana in corpore sano" i ha organitzat per als nins de l'escola un curset de natació i gimnàsia psicomotriu a Calvià, aprofitant les excel·lents instal·lacions esportives del nostre municipi veïnat, on s'hi desplacen el menuts per principi una vegada a la setmana.

També han organitzat, amb la col·laboració d'un esportista de tota la vida, En Pere Flexas, que ara duu a terme un curset d'entrenador esportiu i el treballar amb els nostros al.lots li serveix com a pràctica, apart del gust que passa, i dos pics a la setmana imparteix classes de gimnàsia pre-esportiva. Apart de fer psicomotricitat els al.lots comencen amb coneixements inicials d'esports bàsics, com són el basket, el volei i el futbol.

Els al.lotets i al.lotetes hi estan força engrescats i els pares més, car a aquestes edats és molt important un creixement sà i harmònic, cosa que afavoreix l'esport.

LES MESTRESSES DE CASA

Les mestresses de casa segueixen organitzant coses, sobre tot els caps de setmana, encara que creim que els dissabtes arribaran a esser curts, concentrant-hi tantes activitats. Tal volta serien més d'agrair entre setmana, quan l'ambient és més sosegat.

De totes maneres s'agraeix tot i pensam que la xerrada que es durà a terme el 18 de febrer a càrrec d'una metgesa Homeòpata serà força interessant.

CENTRE CULTURAL

D'altra banda l'agrupació de teatre del Centre Cultural té adelantats els assaigs d'una peça de teatre, que ha estat convidada a representar al recentment inaugurat Teatre de Sa Teulera d'Andratx, i que pensen fer-ho devers mitjant mes de març.

LA RUA A ANDRATX

A Andratx no hi hagué Rua, tan sols les escoles organitzaren Ruetes el divendres i el dimarts, però un bon grup s'animaren a anar a la Rua de Ciutat. Hi anaren amb "autocar"... i tingueren èxit. El Diari de Mallorca els posava entre els grups que havien demostrat imaginació.

LA TORRE DE DEFENSA DE SA MOLA AFECTADA POR EL "BOOM" DE
LA CONSTRUCCION

Los alrededores de la destruida fortificación militar están siendo objeto, desde hace unos meses, de unas obras que pretenden dar al traste con la primitiva configuración del entorno, que contará en breve con dos enormes chalets de una superficie de 810 metros cuadrados cada uno, según nos explicó uno de los albañiles encargados de llevar a cabo el proyecto.

La Torre fue construida a finales del siglo XVI o principios del XVII, en sustitución de otra que, en el siglo XIV, fue deribada por encontrarse en mal estado.

La antigua Torre de Sa

LA TORRE FUE LEVANTADA EN EL
SIGLO XVI PARA SUSTITUIR A OTRA
DEL XIV EN MAL ESTADO

Mola está, como el resto de monumentos que componen la arquitectura militar, protegida por un Decreto de 1.949, vigente todavía y contemplado en la Ley del Patrimonio 85. Guillermo Rosselló Bordoy, Director del Museo de Mallorca e Inspector del Patrimonio, asegura que el tema de la construcción en Sa Mola no ha pasado, como tantas otras edificaciones de este tipo, por la Comisión del Patrimonio.

MICHEL'S

EL MONUMENTO SE ENCUENTRA, COMO LA MAYORIA
EN MAL ESTADO DE CONSERVACION

La Quaresma no era temps massa apreciat pels nostres avant-passats, tal com ho demostren les següents gloses:

Si cada dia fos festa,
i Nadal de mes en mes,
i Pasqua cada setmana
i Sa Corema mai vengué

A sa xuia dau-li empena
ara que hi ha llibertat,
llavors entra Sa Corema
i es porc ha d'estar tancat.

Ara vénen set setmanes
totes de menjar llegum
per Pasqua hi ha un costum
que qui té xot fa panades.

Ara vénen set setmanes
totes set de dejunar
i set que ja n'hem passades
totes de riure i folgar.

Aprofitau aquest temps quaresmer per a fer unes PANADES DE MUSSOLA. Al Port n'arriba molts de dies fresca i no massa cara. Gaudiu l'avantatge d'esser prop d'un port de mar! No tenim molt de costum d'anar-hi a comprar-hi peix i l'espectacle de les barques amb tan viu i fresc carregament bé val el viatge.

LO COC DE S'ARRACÓ

PANADES DE MUSSOLA

Per la pasta:

Una xícara d'oli

" " de saïm

" " d'aigua

Un vermell d'ou

La farina fluixa que prengui

Una ametleta de llevadura
premsada.

Pastau la pasta, en tenir-la ben lligada feis tants de troços com panades vulgueu, deixant els mateixos troços en més petit. Dau-lis forma de bolla i aficant-hi els dits grossos de les dues mans, anau voltant les bolles i aplanant-lis les parets fins que quedin igual per tot. Procurau que no sien massa gruixudes. Deixau les reposar una mica mentre assaonau:

3/4 de mussola amb sal, llimona
i prebe negre.

3 o 4 grells tallats petit.

1 manadet de jullivert també
tallat menudó.

3 alls ben capolats.

Tallau en trocets la mussola, mesclau-ho amb la demés verdura, afegint-hi un poc més de sal, prebe negre i un rajet d'oli d'oliva, ompliu les pandes, tapant a continuació amb les tapes, feis-lis unes puntes ben airoses i posau-les damunt llaunes i enfor-nau-les.

TEMPS DE QUARESMA (Col.laboració especial)

RACONS DE DÉU

Manuel Bauçà

¿COM ESSER CRISTIÀ EN TEMPS D'INCLEMÈNCIA?

Inclemència no vol dir sols marginació. Ni pobresa. Ni la situació d'esqueix provocada pels múltiples conflictes que produïm o que sofrim. Ni sofriment, derivat de les ambigüetats de la vida. És veritat que el qui sofreix sense motiu pot pensar que ha estat abandonat de Déu. Pot pensar també que al manco Déu s'ha reclòs en un silenci indiferent.

No és aquesta la vertadera inclemència. El qui sofreix, pot clamar a Déu. El qui sofreix i protesta, mostra encara interès per la vida i per la capacitat d'estimar. El qui sofreix té sempre el recurs d'assemblar-se a Jesús en la seva tensió de permanèixer en l'amor, malgrat els desenganys i el dolor. No és en el sofriment on s'hi troba la inclemència dura.

Més bé la dificultat de ser cristià es troba en la inclemència blana. Per expressar l'alcanc d'aquesta nova inclemència ha sorgit un vocabulari novell: yuppi, cultura-body, begudes i menjar "leight", "vagabundeo incierto", economia com a principal centre productor de relacions socials, politeisme de valors. Tot això vol dir que dins la vida moderna es donen dues tendències bàsiques: Primera, que la tensió generalitzada dels esforços se dirigeix a conseguir una vida "estètica": millor casa, millor

menjar, millor piscina, millor beguda, millor dos-litres. Segona, que en lloc de lluitar per un projecte col·lectiu s'ha dissolt l'actor social. Ens trobam en una segona revolució individualista. Ens trobam que l'ensopiment del benestar tranquil·litant s'ha convertit en la vertadera inclemència que qüestiona seriosament la capacitat de ser cristià.

La Quaresma és un crit. És un camí. És també una aventura. Ens mostra la necessitat d'una reconversió. És una escola per aprendre on es troben els racons de Déu.

L'home que en la gràcia i en la desgràcia s'atreveix a confiar en l'amor de Déu, i que accepta esser acceptat.

L'home que ha rebut la llibertat nova, i és capaç de superar l'autoaïllament.

L'home de cor inquiet, que és conscient també que el seu coratge no està a l'altura del seu saber.

A aquest home se li presenta la tasca de trobar els racons de Déu: preocupació social, pregària, treball, assistència al proxime, lluita contra tota casta d'ídols. L'home que vol viure així, no alcançarà mai la vida sense ambigüetats, però generarà un moviment cap a la maduresa, encara que en un estat fragmentari.

EL TEATRE MUNICIPAL D'ANDRATX

El teatre nou, que s'inaugurà amb la celebració de la I Festa de Germanor, ha estat notícia durant aquest mes de febrer.

Per a poder millor informar d'ell i de la seva funció hem tingut una xerrada amb en Jaume Bosch i Bover, regidor de Cultura.

- El teatre és municipal- ens diu en Jaume- i com a tal està obert a tothom. Tindrem un Reglament d'Ús i tota persona o grup que el vulgui usar ho podrà demanar, sia per obres de teatre, conferències, concerts, etc. Ara, aquests dies, hi haurà una conferència per als de la Tercera Edat i una altre acte per l'escola Ramón Llull.

- Estau contents de l'obra?

- Estava en projecte des de que, en 1.979, es comprà l'antic edifici, que ja havia estat teatre altre temps. I sempre dóna alegria acabar un projecte. Gràcies al Conveni per a reforma de teatres, que es feu a nivell nacional i

al qual Andratx s'hi acollí, i gràcies a l'esforç de l'Ajuntament s'ha pogut dur a terme. Encara no està acabat. Diríem que falta vestir: hi posarem més focus, més mitjans acústics i un piano de mitja coa.

Estam contents sobre tot de l'acollida que ha tingut per part del poble, que es demostrar amb l'assistència a la Festa de Germanor.

- Projectes immediats?

- L'Ajuntament, juntament amb AGARA, organitza una Mostra de Teatre, en la qual actuaran grups de Muro, Sóller, Capdellà, Galilea, S'Arracó... en total 8 grups. Serà del 11 de març al

29 d'abril. És d'esperar que el públic correspongui.

- Què més pots dir-nos del teatre?

- Volem que estigui al servici de tot el poble. Endemés, hi haurà uns annexes: Bar, Local Social per a l'Associació de la Tercera Edat i el Club d'Escacs (Ajedrez).

Però cal dir que el teatre és lo primer. Lo demás són annexes.

Això ens contà el regidor de Cultura. Com podem veure és una obra que el poble necessitava, i esperam i desitjam que aquest correspongui amb la seva acollida i assistència.

N'ALÍ

CARPINTERIA H. Cervantes
Muebles y Decoración

**TISCHLEREI
 CARPENTRY
 MENUISERIE**

C/. España, 4
 Teléfono 67 11 62
 PTO. ANDRAITX

Restaurante Miramar

*port d'andraitx
 Mallorca*

tel. 67 16 17

SERVICIO OFICIAL

Francisco Cañellas Mascaró
 SERVICIO Y VENTAS

Carretera Puerto, 55
 Teléfono 67 23 89

SERVICIO RENT A CAR
 Puerto de Andraitx

L'autocar que anà a la Rua de Ciutat

I aquest castell visitaren...

Imatges de la I Festa de Germanor

EMIS ANDRATX - 88

PREMIS VILA D'ANDRATX 1.988

El passat 11 de febrer s'entregaren els Premis Literaris Andratx 88 i dels qual donàrem relació quan foren concedits els mes de desembre. Si bé aquest premis són una continuació del Premi Baltasar Porcel creat ja fa anys, és la primera vegada que es pot parlar de Premis en plural ja que aquest any eren 5 els premis i han estat un èxit de participació: 37 foren els treballs presentats i 8 han estat els autors premiats.

Ara que ja han estat entregats ens ha paregut bé parlar-vos més extensament d'alguns dels guardonats, pensant continuar amb altres els pròxims números:

- o -

Parlam amb Miquel Ferragut i Pujol que ha conseguit amb el treball titulat **EL CEMENTERIO DE LA PALOMERA** el Premi Jaume Roca "ex aequo" amb un altre treball d'En Biel Jofre, **VEINTICINCO AÑOS DEL C.F. ANDRATX**.

D'En Miquel vos ne direm que té prop de 27 anys, va néixer a França de pares arraconers, i que fa una quinzena d'anys resideix entre noltros. Entre setmana va a Ciutat per els seus estudis i el seu temps lliure el disfruta a S'Arracó.

Pensàvem noltros que el seu treball era d'investigació sobre el cementeri arraconer i al demanar-li que ens ne donàs

un poc la clarícia quedarem agradablement sorpresos quan ens comentà que no era exactament això del que tractava l'escrit, sinó que, partint d'un episodi històric, la fundació del cementeri aquí on està situat avui en dia i de la seva, diguem-ne, "inauguració" que fou amb el soterrament d'una nina jove, d'aquí en surt el seu relat imaginari.

També li comentam -per què l'ha presentat en castellà? I ens respon: -Per manca de domini del nostre idioma. Tal volta això el frenà i no el presentà al de narrativa. Una altra cosa que feu que no el presentàs al de narrativa fou que era breu: tan sols té una trentena de pàgines.

Tot i amb això la conversa ha derivat cap a altres caires i la redacció de N'ALÍ l'ha convidat a que ens escrigui sempre que vulgui. Per la qual cosa hem rebut una petita estirada d'orelles quan ens ha dit que ell pensa que N'ALÍ adoleix de manca de relats ficticis i que pensa que hi ha molta més gent com ell que escriu en prosa i que no tenen l'oportunitat de publicar o donar a conèixer llurs contes. Entonam el "mea culpa" per les responsabilitats que ens pugui suposar - encara que volem matisar que N'ALÍ, ho hem dit sempre que ha caigut

bé, està obert a tothom, i que desitjam de grat tenir nous col.-laboradors que animin la revista.

Ens acomiadam d'elli, donant-li l'enhorabona per el premi i desitjant-li que no sia el darrer que guanyi.

- o -

Na Margalida Ferrà i Ensenyat té 36 anys i de fa onze anys ençà viu a S'Arracó. Encara que ella nasqués a Ciutat es considera arraconera d'arrel car tota la seva família és d'aquí i pel gust que passa de viure-hi. Ella és coneguda pels nostros lectors, escriu a N'ALÍ sota el seudònim LO COC DE S'ARRACÓ o amb les seves inicials i també informa de les notícies arraconeres.

El seu treball sorgí en funció de celebrar-se el LXXV aniversari de la Parròquia de S'Arracó, El Sant Crist, que fou aquest any passat 1.988, i que ella pensava fer-ne un petit treball per a publicar-ho damunt N'ALÍ precisament.

A la tasca arreplegadora es trobà amb molt de material, la convocatòria dels Premis Andratx, el poder acabar-ho d'hora per a presentar-ho... i les tres coses la decidiren a fer-ho aixímateix.

El treball comença amb les dades i relació de preveres que han passat per la Parròquia aquests anys, dels preveres fills del poble, estadístiques, moviment humà i econòmic de la dita parròquia.

Parla de les festes de tot l'any, de les extraordinàries, obres, música, excursions... i altres esdeveniments que hi ha hagut al llarg d'aquests anys.

També recull una petita miscel.lània de coses curioses que ha trobat, i pensa que li ha agradat trobar i cercar-la abans molta informació -apart del Butlletí i Arxius del Bisbat i la Parròquia- als diaris de la nostra contrada, com són LA VOZ ARRACONENSE, PARIS-BALEARES i ANDRATX, la qual cosa li ha fet valorar més la importància que tal volta ens defuig un poc als que escrivim a aquests humils medis de comunicació, tals com N'ALÍ, com a referència per el dia de demà.

Na Margalida n'està contenta del premi i pensa que hi ha gent molt vàlida que podria presentar-hi a altres convocatòries treballs divulgatius d'aquest tipus, car a la nostra comarca no n'anam massa sobrats d'ells.

A LA MEMÒRIA D'EN JAUME ROCA

La inauguració, el passat 11 de febrer, del nou teatre ha suposat entre altres la recuperació d'un local que fou ha estona teatre popular, on es feren moltes representacions, i ha servit també per a recordar el seu promotor i propietari, En Jaume Roca.

Jaume Roca i Bauçà, Mestre Jaume des Gerrer, ha estat arraconat per la història d'Andratx perquè fou lliure-pensador i anticlerical. N'ALÍ ha cregut convenient refrescar^{la} seva memòria i, demanant, demanant ens hem trobat amb l'amo Antoni Covas, "Burbaia", qui ens ha parlat d'ell.

- L'amo Antoni, qui fou En Jaume Roca?

- Podem parlar d'ell com a gerrer, com a home de teatre i com a lliure-pensador.

- Com a gerrer, primer?

- Era un bon artesà i artista. Podem destacar els acaballs de xemeneia, que en feu molts i encara en queden alguns al poble, imitant en la forma la figura d'un carabiner o del general Riego. Ara lo millor que feu foren dues figures de xeremiers, de tamany natural. Eren de test i estiqueren a defora del teatre fins que foren destruïdes durant el Moviment.

- I com a home de teatre?

- Ell no fou actor, però si promotor de moltes representacions de comèdies i sarsueles que es feren al seu teatre. I autor també de comèdies com "Na Margalida des Cap de Llebeig", "Es sereno des barri", "Sa revolució d'un poble", "Es Pan-caritat de Sant Elm", "Sa nora i sa sogra", etc.

Ha estat una llàstima que ara en motiu de la inauguració del nou teatre no s'hagi preparat la representació de qualcuna d'elles.

- I aquestes obres, es representaren a Andratx?

- En vida seva si, i els primers anys després de la seva mort, però després, com tot lo d'En Jaume Roca foren arraconades.

- Parlem ara d'ell com a lliure-pensador?

- En Jaume Roca fou un home bo, feia bé a tothom i ajudava als necessitats, sobre tot als del seu ofici. Deixava doblers sense usura. Ara bé, era un lliure-pensador i un crític acèrrim de les autoritats civils i religioses del seu temps.

Foren famosos dos sermons que feu al cementeri, él que deien "dels protestants", el dia dels Morts, on hi havia enterrats tres lliure-pensadors com ell. El segon el pronuncià l'any 1.909, un any abans de la seva mort.

Vet aquí uns troços que record:

"Va per segona vegada,
germans nostros, que venim
per a demostrar que tenim
s'amistat nostra sagrada.

S'honra vostra està marcada
dins s'idea des progrés
i sou voltros es primers
que vos tenen a s'entrada.

Sense voler vos han dada
glòria eterna, se pot dir,
perquè no ve ningú aquí
que tot-d'una no record
sa vostra vida i mort
tan estranya per alguns.

Sou els reis de los difunts
perquè vos han coronat.
Aquí teniu llibertat,
que es vostro desig ja ho era.
Sense paret ni barrera,
vos tenen aquests senyors,
però es lliure-pensadors
no s'entenen de misteris
i desprecien les misèries
des fanàtics ignorants...

Separau-los, vos avís,
des tirano que voldrà
es vostros fills afrontar
d'una manera o de s'altra,
que no és deshonor ni és falta
qui no es vulgui confessar.
Sa llibertat Déu la da
a tota persona nada.
Sa consciència és sagrada.
Creis-me, germans, que és segur
que no fent mal a ningú

i respectant el Gran Nom
i s'opinió de tothom,
a onsevulla és ca-vostre.
Sa mostra del món demostra
que és veritat lo que he dit
que el món n'està ple i seguit
de religions diferentes
i a totes les veig contentes
amb ses seves cerimònies.

Tots tenen sants i dimonis
i tots resen cada dia,
i tots duen sa mania
que lo seu és lo millor,
per això feis-nos el favor
de ser en sos Drets Civils,
autoritats, més humils.
Respectau el nostro dret:
rodau això de paret...

i no fareu més ofensa
a tres germans tan honrats,
tant com tots voltros plegats,
sempre i de tota manera:

Oh Joan Ferrer i Servera;
vecí d'Andratx i doctor,
els teus amics, si senyor;
vénen aquí per a honrar
sa memòria que vas deixar,
com a lliure-pensador...

Fins aquí lo que ens contà
l'amo Antoni Covas. Si serveix
perquè en Jaume Roca sia un poc
més conegut pel poble d'Andratx
millor per a tots.

N'ALÍ

A punto de entrar en el último tercio de este teóricamente "Invierno", y después de haber observado su comportamiento en esas dos terceras partes, así como el del otoño pasado, podemos afirmar con certeza que su conducta ha sido dócil, leve, escaso en lluvias, de ambiente primaveral y que pocos han sido los días en que nos hemos visto privados del astro rey. En contrapartida si algún fenómeno atmosférico ha destacado por su constancia y con preferencia durante el otoño ha sido el viento.

No vamos a descubrir nada al hablar de un tema de tanta actualidad, por anormal desenvolvimiento y son muchos los escritos, investigaciones y comentarios que se realizan. Sin embargo uno de los más llamativos hace referencia a una investigación científica que determina que nuestro planeta ha sufrido un aumento notarial de temperatura, alrededor de unos 4º, causa de este famoso "agujero" en la capa de ozono de nuestro planeta, originado por los aerosoles y la proliferación industrial de algunas ciudades. Dicho fenómeno donde con más influencia ha repercutido es en las zonas templadas, ubicación de nuestro país.

Sin duda alguna, por algún motivo, desde hace unos años la climatología de España ha

cambiado. No olvidemos que una de las Comunidades más lluviosas, por ejemplo Galicia, muchas de sus comarcas se encuentran inmersas en una absoluta sequía. Por lo que atañe a nuestra Comunidad los niveles de las reservas acuíferas aun no son preocupantes, pero somos conscientes de que nuestra Comunidad es una potencia en turismo, y sin lugar a dudas durante los meses de verano nuestra población se ve gradualmente incrementada, y mucho me hace temer de que nos resulten justos o tal vez escasos los referidos niveles, de no contar con nuevas lluvias.

La repercusión en nuestra comarca, poco se diferencia de la de nuestra Comunidad. Por la calidad turística podemos contar con los mismos problemas, por otra parte "ese cambio atmosférico" en nada beneficia a una rama ya en declive como es la agricultura, si bien en estos momentos los pozos, norias etc. cuentan con un caudal acuífero importante. Seguramente por San Juan o San Pedro esos estarán sino secos casi.

Pero tampoco uno ha de ser pesimista y se tiene que tener esperanza que durante este mes, y los de la primavera puedan llegar las lluvias tan anheladas para abastecer las necesidades de todos, pero haciendo especial hincapié en que esas no produzcan males ni desperfectos a nadie.

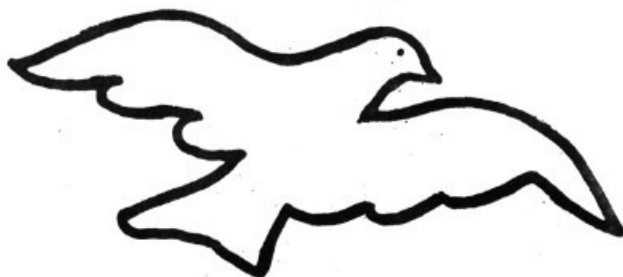
(continúa pág. 20)

GANDHI I LA JORNADA PER LA PAU

- "¿Qué es... una preparació de los Carnavales?"

- "No, es una manifestació por la Paz, con motivo del aniversario de la muerte de Gandhi".

- "Ahí Gandhi... Indira... o su hijo?"

Dues persones ho havien vist de lluny i feien aquest comentari. Era la manifestació per la Pau, organitzada pel Grup Cristià de Drets Humans, el dia 30 de gener. Hi participaren més de mil al.lots de diferents escoles que, amb pancartes i cartells de mil colors i encapçalats per la Banda de Cornetes i Tambors d'Andratx, anaren des de la plaça España fins al Parc de la Mar, a Ciutat.

És possible que molts que ho veren, com aquelles dues persones, no sabessin qui és En Gandhi ni què hi té que veure amb la Pau? I això que fa uns anys molts pogueren veure la meravellosa pel·lícula que es feu sobre la seva vida.

Mahatma Gandhi, encara que nat a la Índia, és ciutadà del món, i per això volem aprofitar l'aveniment per a dir unes coses d'ell.

Dir que ha estat l'esperit més selecte del nostre segle i un dels més selectes de la Història. Un polític sant o un sant que intervingué en la política del seu país i del món.

Capaç de treure els anglesos de la Índia i conseguir la Independència. Capaç de no menjar, durant llargs dies, mentre hi hagués un musulmà o un hindú que es barallassin, sense altra força que la seva bondat i la seva paciència no violenta.

I perquè era capaç d'exigir al govern de la Índia que pagàs el deute de 550 milions de rúpies que tenia al Pakistan, i que dejunaria fins que es pagàs o a ell li arribàs la mort, fou assassinat el 30 de gener de 1.948 per aquells que volien solucionar els problemes amb la venjança i la força de les armes i no podien acceptar les seves propostes de pau i perdó.

Memòria a Gandhi, utòpic de la Pau i la No-Violència, profeta del treball manual i de la capacitat de sacrifici, agosarat defensor dels dèbils i jutge exigent dels poderosos. Memòria a Gandhi, constructor de la Pau.

PONS, Margalida

LES AUS

Edicions 62, col.lecció "Els llibres de l'escorpí"

Barcelona, 1.988

53 pàgs.

Na Margalida Pons és una al.lota que enguany acaba la carrera de Filologia Catalana i que no només es dedica a l'estudi de la Literatura -amb nombrosos articles publicats a revistes especialitzades i de divulgació- sinó que també fa allò que sens dubte és més difícil: crear Literatura. D'això n'és testimoni el seu primer llibre de poesia, Sis bronzes grisos d'alba, guanyador del premi Salvador Espriu de 1.985, publicat l'any següent i escrit quan l'autora encara no tenia els vint anys. Posteriorment va guanyar el premi Ciutat de Palma de 1.987 amb aquesta obra que comentam, i que ara acaba de veure la llum. Es tracta d'un recull de vint-i-quatre poemes, plens de sensibilitat que impregnen des d'un primer moment el lector. Així, per exemple, el sonet inicial

del llibre, "Feliç aquell que sap mirar de lluny...", és tota una meravella per la seva construcció, ordre, harmonia i bellesa. Ell tot sol ja serveix per calibrar la qualitat de l'obra, cosa que es veu confirmada a mesura que anam endinsant-nos al seu interior. La majoria són poemes curts, de temàtica variada, on abunden les referències al mar, la natura, els animals i la mitologia.

És aquest, en definitiva, un llibret detallista i deliciós, ple d'encís i encanteri per al lector i que situa l'autora entre els millors poetes mallorquins de l'hora actual que escriuen en català.

BIEL ENSENYAT I PUJOL

(viene de la pág.18)

De no ser así poco a poco nos podemos mentalizar para poner en práctica el ahorro acuífero, con el consiguiente máximo aprovechamiento de esa esencial materia prima.

Donam la mà als ajuntaments,

construïm Mallorca plegats.

El Consell Insular de Mallorca du a terme en col·laboració amb els municipis petits de l'illa, un ambiciós programa de realitzacions que és el resultat d'una estreta cooperació en matèria tècnica, jurídica i econòmica i en una àmplia plataforma d'accions en els camps més importants de l'activitat ciutadana diària.

El Consell Insular de Mallorca ofereix als diversos municipis una ajuda inestimable en matèria d'assistència social als ciutadans, de foment de la cultura popular, de dotacions d'infraestructura esportiva als pobles, de potenciació de les activitats econòmiques i socials, de creació de llocs de feina, de construcció de carreteres, de protecció del medi ambient i de tot quant s'ha de menester perquè els petits municipis de la nostra illa puguin disposar d'unes dotacions d'infraestructura adequades a les seves necessitats.

**Per nosaltres,
els més petits són els
més grans.**

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

FUTBOL: EXAMEN ANTE EL INICIO DEL SPRINT FINAL

Esta vez no voy a ahondar dentro una situación que habríamos de repetir, como se ha hecho hasta ahora. En esta crónica voy a calibrar el momento y las posibilidades de los cuatro equipos que forman el seno del C.D. Andraitx, ante lo que podríamos denominar "rush" final, ya que estamos a breves meses del fin de la temporada.

Lo dicho: sobre el equipo de Preferente está casi todo dicho, y a hechos me remito, el Andraitx no gana un partido desde el 23 de Octubre, casi cuatro meses. Ello habla por sí solo de la endebles del conjunto. Se nos avecina un calendario de aupa con la visita de los equipos que tienen que venir a Sa Plana; fuera, tampoco vamos a recoger mucho y así nos vamos hacia un descenso que se me antoja como insalvalbe. Un puede preguntarse y qué se ha hecho para evitar esto: pues poco o casi nada. Por unos dimes o diretes, la situación se ha ido haciendo irreversible y, según cuentan directivos, las soluciones no han llegado a discutirse en seriedad y, haciendo caso a un pensamiento inicial, hemos llegado a la actual situación, que sólo un milagro puede evitar.

Al equipo juvenil podríamos denominarle "la perla". Era el equipo que más se cuidó en sus inicios y en quien se tenían depositadas más esperanzas, pero poco

a poco el espíritu se fue diluyendo y el equipo a mitad de temporada ya estaba en una situación que se me antoja la peor para un equipo: sin esperanzas de ascenso y salvado de todo peligro de descenso; a pesar de lo mucho que se ha discutido últimamente, antes de que Gutiérrez pasara al primer equipo, todas las posibilidades eran remotas. No puede hablarse de fracaso, pero el equipo no ha dado de sí lo mucho que se esperaba del mismo. Aquí, borrón y a buscar equipo y conjunto para el año que viene, ya que a partir de ahora el mismo sólo va a vegetar en la competición.

Para infantiles, hay que decir que eran los que con menos posibilidades partían: poca plantilla y descompensada. Tras unos inicios malos, pareció que cambiaba el rumbo; fue un espejismo. Una serie de derrotas al final de la primera vuelta e inicio de la segunda nos devolvieron a la realidad. En su favor hay que decir que, cara a un futuro, éste es alentador. Su trabajo no ha sido en vano y ha cumplido lo que de él se esperaba. Creo que no ha dado muchos disgustos y el planteamiento interior ha sido el adecuado.

Los alevines han sido los que han alegrado en la actual campaña el cotarro. Uno, que conocía lo que podía suceder, no se

ha visto sorprendido por la actual campaña y, al fin, tras muchos años de trabajo, los esfuerzos de su entrenador, Mateo Mayans, se han visto colmados. La última palabra no está dicha. Este equipo puede conseguir el ascenso. Soy contrario, pero la gesta ahí esta-

rá. Hay buenos mimbres y, cara al futuro, puede salir ahí alguna estrella para el fútbol andraitxol. La semilla está ahí; ahora el fruto debe germinar.

JOFRE

RESTAURANTE

PIZZERIA LA PIAZZETA

Especialidad en
PIZZAS
PASTAS
y **CARNES**

PTO. ANDRAITX — TEL. 67 27 00

Resón Los Geranios

Avenida Mateo Bosch, 4 - Tel. _____

Puerto de Andraitx

TELE-CONTROL

ELECTRODOMESTICOS
REPARACION Y VENTA
DE TELEVISORES

Gabriel Pujol Barceló

Mateo Flexas, 3 - Tel. 67 16 41

ANDRAITX

PANADERIA - PASTELERIA

CAFETERIA - HELADERIA

AVDA. MATEO BOSCH, 10

TEL. 67 16 04

CONCESIONARIO OFICIAL

TALLERES

Esceller 8, Alemany, 6
Tel. 67 10 78

VENTAS

Aragón, 2
Tel. 67 39 06

07150 ANDRAITX

RECORDS D'AHIR

Aquest mes ha estat la Rua. Aquí vos presentam una foto de la Rua de l'any 1.933 a Andratx. Qualcú s'en recorda?

Abaix és el teatre, el que s'ha inaugurat. Clar que la foto és d'abans de la inauguració, inclús d'abans que es pensàs tornar a refer.

